

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA

24. listopadu 1993 (*)

„Volný pohyb zboží – Zákaz dalšího prodeje se ztrátou“

Ve spojených věcech C-267/91 a C-268/91,

jejichž předmětem je žádost Tribunal de grande instance ve Štrasburku (Francie) zasláná Soudnímu dvoru na základě článku 177 Smlouvy o EHS směřující k získání, v trestních řízeních probíhajících před tímto soudem proti

Bernardu Keckovi

a

Danieli Mithouardovi,

rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu pravidel Smlouvy o EHS týkajících se hospodářské soutěže a volného pohybu ve Společenství,

SOUDNÍ DVŮR,

ve složení O. Due, předseda, G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, M. Díez de Velasco a D. A. O. Edward, předsedové senátů, C. N. Kakouris, R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse, M. Zuleeg, P. J. G. Kapteyn a J. L. Murray, soudci,

generální advokát: W. Van Gerven,

vedoucí soudní kanceláře: D. Louterman-Hubeau, vrchní rada,

s ohledem na písemná vyjádření předložená:

- za D. Mithouarda M. Meyerem, avocat u advokátní komory ve Štrasburku,
- za B. Kecka J.-P. Wachsmannem, avocat u advokátní komory ve Štrasburku,

- za francouzskou vládu P. Pouzouletem, zástupcem ředitele ředitelství pro právní věci Ministerstva zahraničních věcí a H. Duchêne, náměstkyní pro zahraniční věci právního ředitelství téhož ministerstva, jako zmocněnci,
- za řeckou vládu F. P. Georgakopoulosem, zástupcem právního poradce právní rady státu, jako zmocněncem,
- za Komisi Evropských společenství R. Wainwrightem, právním poradcem, a V. Melgar, státní úřednicí, která byla dána k dispozici právní službě, jako zmocněnci, ve spolupráci s H. Lehmanem, avocat u advokátní komory v Paříži,

s přihlédnutím ke zprávě k jednání,

po vyslechnutí ústních vyjádření D. Mithouarda, zastoupeného M. Meyerem a M. Huetem, avocat u advokátní komory ve Štrasburku, francouzské vlády a Komise na jednání konaném dne 9. března 1993,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 28. dubna 1993,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Dvěma rozsudky ze dne 27. června 1991, došlými Soudnímu dvoru dne 16. října 1991, položil Tribunal de grande instance ve Štrasburku na základě článku 177 Smlouvy o EHS dvě předběžné otázky týkající se výkladu pravidel téže Smlouvy, týkajících se hospodářské soutěže a volného pohybu ve Společenství.
- 2 Tyto otázky byly položeny v rámci trestních řízení zahájených proti B. Keckovi a D. Mithouardovi, stíhaným za to, že v rozporu s ustanoveními článku 1 francouzského zákona č. 63-628 ze dne 2. července 1963, novelizovaného článkem 32 nařízení č. 86-1243 ze dne 1. prosince 1986, za daného stavu dále prodávali výrobky za nižší ceny, než byla jejich skutečná kupní cena.
- 3 Bernard Keck a D. Mithouard se hájili tím, že obecný zákaz dalšího prodeje se ztrátou tak, jak je stanoven v uvedených ustanoveních, je neslučitelný s článkem 30 Smlouvy, jakož i se zásadami volného pohybu osob, služeb, kapitálu a volné hospodářské soutěže ve Společenství.
- 4 Tribunal de grande instance ve Štrasburku měl za to, že potřebuje výklad některých ustanovení práva Evropského společenství, a proto se rozhodl obě řízení přerušit a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je zákaz dalšího prodeje se ztrátou ve Francii stanovený článkem 32 nařízení č. 86-1243 ze dne 1. prosince 1986 slučitelný se zásadami volného pohybu osob, služeb a kapitálu, svobody usazování, volné hospodářské soutěže na společném trhu a nediskriminace z důvodu státní

příslušnosti stanovenými Smlouvou o založení EHS ze dne 25. března 1957, a především články 3 a 7 uvedené Smlouvy, jsou-li francouzské právní předpisy způsobilé narušit hospodářskou soutěž:

- a) jednak tím, že trestně stíhají pouze další prodej se ztrátou, zatímco z působnosti tohoto zákazu vylučují výrobce, který může na trhu prodávat výrobek, který vyrábí, upravuje nebo zdokonaluje, byť pouze mírně, za cenu nižší, než byly jeho výrobní náklady;
  - b) a jednak tím, že narušují hospodářskou soutěž, zvláště v příhraničních oblastech, mezi různými hospodářskými subjekty v závislosti na státní příslušnosti a místě jejich usazení.“
- 5 Pro podrobnější popis skutkového základu sporu v původním řízení, průběhu řízení, jakož i písemných vyjádření předložených Soudnímu dvoru se odkazuje na zprávu k jednání. Tyto části spisu jsou níže převzaty jen v rozsahu nezbytném k uvažování Soudního dvora.
  - 6 Úvodem je třeba uvést, že ustanovení Smlouvy týkající se volného pohybu osob, služeb a kapitálu ve Společenství jsou irelevantní, pokud jde o obecný zákaz dalšího prodeje se ztrátou, který se vztahuje k uvádění zboží na trh, a nemají tedy nic společného s předmětem sporu v původním řízení.
  - 7 Pokud jde o zásadu zákazu diskriminace v článku 7 Smlouvy, z předkládajících rozsudků vyplývá, že vnitrostátní soud má pochybnosti o slučitelnosti zákazu dalšího prodeje se ztrátou s tímto ustanovením, jelikož by tento zákaz mohl znevýhodnit podniky, na něž se vztahuje, vzhledem k jejich soutěžitelům působícím v členských státech, kde je další prodej se ztrátou povolen.
  - 8 V tomto ohledu je namístě se domnívat, že skutečnost, že podniky zabývající se prodejem v různých členských státech podléhají různým právním předpisům, z nichž některé další prodej se ztrátou zakazují a jiné jej naopak povolují, nezakládá diskriminaci ve smyslu článku 7 Smlouvy, jelikož se vnitrostátní právní předpisy dotčené ve sporu v původním řízení použijí na jakýkoli prodej na vnitrostátním území bez ohledu na státní příslušnost provozujících osob (viz rozsudek ze dne 14. července 1988, Lambert, 308/86, Recueil, s. 4369).
  - 9 Z předběžné otázky dále vyplývá, že si předkládající soud chce nechat objasnit případné protisoutěžní účinky dotčené právní úpravy, přičemž se dovolává základů Společenství popsanych v článku 3 Smlouvy, aniž by však odkazoval na konkrétní pravidla Smlouvy, která tyto základy v oblasti hospodářské soutěže provádějí.
  - 10 Za těchto okolností vzhledem k argumentům, které byly předloženy, jakož i k jednání před Soudním dvorem, a také proto, aby byla předkládajícímu soudu poskytnuta užitečná odpověď, je třeba přezkoumat zákaz dalšího prodeje se ztrátou z hlediska volného pohybu zboží.
  - 11 Podle článku 30 Smlouvy jsou množstevní omezení dovozu, jakož i veškerá opatření s rovnocenným účinkem mezi členskými státy zakázána. Podle ustálené judikatury představuje opatření s rovnocenným účinkem množstevnímu omezení jakékoliv opatření, které může přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně narušit obchod uvnitř Společenství.

- 12 Je třeba konstatovat, že účelem vnitrostátních právních předpisů, které obecně zakazují další prodej se ztrátou, není upravit obchod se zbožím mezi členskými státy.
- 13 Je pravda, že takovéto právní předpisy mohou omezit objem prodeje a následně pak objem prodeje výrobků pocházejících z jiných členských států, jelikož subjekty zbavují jedné z metod zvyšování prodeje zboží. Je však namístě si položit otázku, zda tato eventualita postačuje k tomu, aby dotčené právní předpisy byly kvalifikovány jako opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu.
- 14 Vzhledem k tomu, že se hospodářské subjekty stále více dovolávají článku 30 Smlouvy, aby zpochybnily různé druhy právní úpravy, které omezují jejich obchodní svobodu, i když se netýkají výrobků pocházejících z jiných členských států, považuje Soudní dvůr za nezbytné znovu přezkoumat a upřesnit svou judikaturu v dané oblasti.
- 15 V tomto ohledu je namístě připomenout, že v souladu s judikaturou Cassis de Dijon (rozsudek ze dne 20. února 1979, Rewe-Zentral, 120/78, Recueil, s. 649) představují opatření s rovnocenným účinkem zakázaná článkem 30 překážky volnému pohybu zboží vyplývající, při neexistenci harmonizace právních předpisů, z použití na zboží pocházející z ostatních členských států, kde je toto zboží legálně vyrobeno a uvedeno na trh, pravidel týkajících se podmínek, které toto zboží musí splňovat (takových, jako jsou pravidla týkající se názvu zboží, jeho tvaru, rozměrů, hmotnosti, složení, vzhledu, opatření etiketami, balení), i když jsou tato pravidla bez rozdílu použitelná na všechny výrobky, ledaže jejich použití může být odůvodněno cílem obecného zájmu, který má přednost před požadavky volného pohybu zboží.
- 16 Naproti tomu je namístě mít za to, že v rozporu s tím, jak bylo do současné doby rozhodováno, použití vnitrostátních právních předpisů, které omezují či zakazují některé způsoby prodeje, na výrobky pocházející z jiných členských států, nemůže narušovat přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně obchod mezi členskými státy ve smyslu judikatury Dassonville (rozsudek ze dne 11. července 1974, 8/74, Recueil, s. 837) za předpokladu, že jsou tyto právní předpisy použitelné na všechny dotčené subjekty provozující svou činnost na vnitrostátním území, a pokud postihují stejným způsobem, právně i fakticky, uvádění tuzemských i zahraničních výrobků pocházejících z jiných členských států na trh.
- 17 Pokud jsou tyto podmínky splněny, použití právní úpravy tohoto typu na prodej výrobků, které pocházejí z jiného členského státu a odpovídají právním předpisům stanoveným tímto státem, totiž nebrání jejich přístupu na trh nebo je nepostihuje víc než tuzemské výrobky. Tyto právní úpravy tedy nespádají do rozsahu působnosti článku 30 Smlouvy.
- 18 Je tedy namístě odpovědět vnitrostátnímu soudu tak, že článek 30 Smlouvy o EHS musí být vykládán v tom smyslu, že se nepoužije na právní předpisy členského státu stanovící obecný zákaz dalšího prodeje se ztrátou.

K nákladům řízení

- 19 Výdaje vzniklé francouzské a řecké vládě a Komisi Evropských společenství, které předložily Soudnímu dvoru vyjádření, se nenahrazují. Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před vnitrostátním soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud.

Z těchto důvodů Soudní rozhodl o otázkách, které mu byly položeny dvěma rozsudky Tribunal de grande instance ve Štrasburku ze dne 27. června 1991, takto:

Článek 30 Smlouvy o EHS musí být vykládán v tom smyslu, že se nepoužije na právní předpisy členského státu stanovící obecný zákaz dalšího prodeje se ztrátou.

Due

Mancini Moitinho de Almeida

Diez de Velasco

Edward

Kakouris Joliet

Schockweiler

Rodríguez Iglesias

Grévisse Zuleeg Kapteyn

Murray

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 24. listopadu 1993.

Vedoucí soudní kanceláře

Předseda

J.-G. Giraud

O. Due

---

* Jednací jazyk: francouzština.